

ALT FOR NORGE

ORGAN FOR DEN NASJONALE FRONT

Nr. 23

Desember

1944

FAGBEVEGELSENS STILLING I NORGES FRIHETSKAMP.

Av P. Furubotn.

I.

«Alt for Norge», nr. 22, streifet dette spørsmålet ganske kort. Vi tror imidlertid at en bør ta opp dette betydningsfulle spørsmål til mer utførlig behandling, klarlegge og besvare det. Under dette må vi ha Gestapo for øye, slik at vi ikke skader vårt illegale frihetsarbeid. Dette gjør naturligvis oppgaven vanskeligere.

I det dokument som «Fri Fagbevegelse» av 14. oktober d. å. omtaler er delt ut på arbeidsplassene i Oslo, framheves det at «det er nødvendig at fagbevegelsen tar sin stilling opp til en kritisk og nøktern vurdering» og at «dette også er nødvendig for å få klarlagt årsaken til fagbevegelsens passive stilling i frihetskampen hittil».

I enhetsavtalen av januar 1942 mellom arbeiderpartiene — tiltrådt av ledelsen for Den Frie Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon — ble arbeiderklassens *prinsipielle* stilling i Norges frihetskamp fastlagt. I dette historiske dokument heter det: — «Samarbeidet mellom arbeiderklassen og borgerskapet i løsningen av krigens oppgaver er sprunget ut av folket sanne og virkelige livsinteresser og livsbehov. Bare folkets samlede nasjonale kraftutfoldelse sikrer Norge seiren. Frihet og nasjonal selvstendighet er grunnlaget for løsningen av de politiske, økonomiske og sosiale spørsmål, grunnlaget for løsningen av arbeiderklassens historiske oppgave. Arbeiderklassen stiller seg derfor oppgaven å rydde bort de foreteelser som svekker og splitter vårt folks nasjonale kraftutfoldelse - - -. Arbeiderklassen stiller seg oppgaven å være selve *drivkraften* i Norges nasjonale frihetskrig.»

Denne betydningsfulle *erklæring* av januar 1942 fra oss som sitter i ledel-

---

ALARM:

ENGELSKMENNENE HAR ÅPNET ILD MOT MOTSTANDSBEVEGELSEN I GREKENLAND. DELVIS DET SAMME I BELGIA. DETTE ER ET ALARMSIGNAL FOR OSS ALLE!

PROTESTER MOT ENGLENDERNES FRAMFERD HVOR DU KAN!

---

sen for den politiske arbeiderbevegelsen, er klar og utvetydig. Spørsmålet om «å få klarlagt årsaken til fagbevegelsens passive stilling i frihetskampen hittil» må etter vår oppfatning søkes klarlagt ved å stille spørsmålet: hvordan har vi som sitter i den politiske ledelse for arbeiderbevegelsen, innfridd vår erklæring til de øvrige lag og klasser i folket vårt om at arbeiderklassen vil stille seg oppgaven å være selve *drivkraften* i den nasjonale frihetskriegen? Med andre ord: har vår *praksis* vist seg å være i samsvar med vår *erklæring*, har våre *handlinger* vist seg å være i samsvar med våre *ord*? Stiller vi spørsmålet slik, får vi straks et riktig utgangspunkt til å besvare det betydningsfulle spørsmål som er blitt stilt oss. Vi må da begynne med å undersøke vår kampinnsats på de forskjellige frontavsnitt, den innsats som *ledelsen* for den politiske arbeiderbevegelse, den politiske ledelse av arbeiderklassen har gjort i den kamp som de øvrige lag av folket vårt har ført for å forsvare sine demokratiske rettigheter, forsvare sine nasjonale rettigheter, forsvare sine elementære menneskerettigheter, — dvs. den kamp som de øvrige lag av folket vårt har ført for å verge seg mot de mange og hårde slag som Hitler-Tyskland har rettet mot dem.

I «Svenska Dagbladet» for 27. august d. å. skriver professor Einar Molland en *lærerik* artikkel om «Den norske kirkekampen i kirkehistorisk perspektiv», hvor det bl.a. heter: — «Det som har hendt i Norge kommer ikke til å glemmes på tusen år.» Ordene var en svensk biskops, de falt i en samtale. Og vi nordmenn tror han har rett. Vi vet at vi har opplevd et merkelig stykke historie, som kommer til å oppta nordmenns tanker og hjerner gjennom generasjoner framover. De kommer atter og atter til å vende tilbake til den kamp vi førte under okkupasjonsårene. De vil i sin fantasi forsøke å leve seg inn i det trykk vi har levd under, gjenoppleve våre valgsituasjoner og beundre og hente kraft fra den fasthet og det mot som tusener av norske kvinner og menn har vist. En vesentlig side av vår kamp i disse årene, er kirkens kamp for rettsordningen, for vår kristne ungdomsoppdragelse, for foreldrenes og hjemmenes rett, for kirkens og forkynnelsens frihet. En stor del av vår historie disse årene er *kirkehistorie*.»

«En stor del av vår historie i disse årene er *kirkehistorie*.» Hvor meget kan ikke arbeiderbevegelsen, arbeiderklassen lære av dette! I sin vakre tale 17. mai 1942 sier Nordahl Grieg om «samvittighetens rolige motstand» bl.a.: — «Så har vi den *andre* slags krigen i Norge, samvittighetens rolige motstand; hvor alle vårt fredssamfunns ofte så foraktede verdier har vist seg i sin renhet og kraft. Jeg tenker på lærerne. Hvor gripende er ikke den scenen da lærerne leser opp for sine store og små elever at de lover dem ikke å lære dem noe som strider mot deres samvittighet. Og de går i fengsel for det, de mishandles og dør før enn de vil bryte sitt løfte de har gitt til barna, og elevene står langs jernbanen, hvor fangetransporten skal og hilser dem med 'Ja, vi elsker', For en skole det en gang må bli i Norge! For et land!»

Hvilken innsats har arbeiderbevegelsen, arbeiderklassen gjort i kirkens kamp, i «samvittighetens rolige motstand», i lærernes kamp? Hvilken innsats har vi kommunister, sosialdemokrater, fagorganiserte gjort i kirkens kamp? Og fram for alt: hvilken innsats har vi som sitter i *ledelsen* for den politiske arbeiderbevegelsen gjort for å organisere og mobilisere arbeiderne, alle lønsmottakere med det for øye å understøtte kirkens kamp, «sam-

vittighetens rolige motstand», lærernes kamp? Vi kommunister erklærer at det burde ha vært gjort langt mer enn det som er blitt gjort.

Høyskolene våre, universitetet vårt har sin kamphistorie. Offiserene og politiet har også sin kamphistorie. Studentene og offiserene ble arrestert og tvangssendt til Tyskland hvor de dels går til grunne i konsentrasjonsleir-ene, fengslene, tukthusene og dels med vold og terror tvinges til slavearbeid og krigsarbeid for herrefolket. Hvilken innsats har arbeiderbevegelsen, arbeiderklassen gjort i studentenes kamp, i offiserenes, i politiets kamp? Hvilken innsats har vi kommunister, sosialdemokrater og fagorganiserte gjort i denne kampen? Og fram for alt: hvilken innsats har vi som sitter i *ledelsen* for den politiske arbeiderbevegelsen gjort for å organisere og mobilisere arbeiderne, alle lønsmottakerne med det for øye å understøtte studentene, offiserene og politiet i deres kamp? Vi kommunister erklærer at det burde ha vært gjort langt mer enn det som er blitt gjort.

På samme måten kan vi undersøke vår stilling til den kamp som de øvrige lag av folket vårt har ført og fører, f. eks. bøndene, fiskerne, ungdommen, håndverksmesterne, industridrivende, forretningstanden vår, kunstnerne, ingeniørene, legene osv., osv., og fram for alt vår stilling til våre kvinners kamp som er et av de mørkeste kapitler under hele krigen. Vi har stort sett rolig sett på at våre kvinner dels «frivillig» og dels med list, tvang og vold er blitt utlevert som prostituerte til herrefolkets offiserer og soldater. Vi kommunister erklærer at det burde ha vært gjort langt, langt, langt mer enn det som er blitt gjort for å organisere og mobilisere de mektige krefter som ennå slumrer i arbeiderklassen, og en burde ha sluttet sterkere opp om den kamp som disse lag av folket fører.

Hvilken innsats har vi som sitter i *ledelsen* for den politiske arbeiderbevegelsen gjort for å unndra arbeidskraften fra tysk krigsproduksjon i landet vårt? For å komme den tvangsutskrevne ungdommen til unnsetning? Hva har vi gjort i spørsmålet sabotasje i form av nedsatt arbeidstempo, »Go slow»-metoden? Vi har i politikken vår utviklet for lite *energi, tiltaksevne, organisasjonsevne, dristighet og handlekraft!* Med andre ord: vi har overalt i arbeidet vårt hatt en tilbøyelighet til å skryte for mye av det vi *har* gjort og tape av syne det vi *ikke* har gjort. Denne negative foreteelse i motstandsbevegelsen er særlig blitt legemliggjort av regjeringens store propagandist, Øksnevad, som med stor kunst og dyktighet har utviklet og «kultivert» den gjennom sin propaganda og agitasjon i London radio. Dette har virket tilbake på oss, og vi har også i høy grad latt det komme til uttrykk i vår illegale presse. Spørsmålet om propaganda og agitasjon, dens innhold og karakter, er naturligvis et spørsmål av grunnleggende betydning for et folk som er i krig, for et folk som skal organiseres og mobiliseres til krig! Vi kan bare se på den propaganda som drives omkring Hitlers Volkssturm!

Det sier seg selv at den klassen som stiller seg oppgaven å være selve *drivkraften* i frihetskrigen, må ha et våkent politisk øye med den kamp som de øvrige lag av folket fører for å forsvare sine demokratiske rettigheter, sine nasjonale rettigheter, sine elementære menneskerettigheter, må ha et våkent politisk øye med de mange og hårde slag som rammer folket uansett hvilke lag, hvilken stand og befolkningsgruppe disse slagene blir rettet

mot i øyeblikket. Tilsløres arbeidernes politiske blikk for denne kamp for de demokratiske rettighetene, for de nasjonale rettighetene, for de elementære menneskerettighetene, for disse mange og hårde slag som rammer snart den ene og snart den annen gruppe av folket vårt, så vil dette i høy grad virke tilbake på oss selv, virke tilbake på den politiske og faglige arbeiderbevegelsen, på arbeiderklassen, virke tilbake på heimefronten eller motstandsbevegelsen i sin helhet i negativ retning. Nettopp i dette grunnleggende spørsmål må vi søke *utgangspunktet* for en kritisk overprøving av vårt eget politiske arbeid, av våre egne politiske kvalifikasjoner, av vår egen evne til å organisere arbeiderklassens kampinnsats i frihetskriegen. Nettopp i den politiske og organisatoriske tilbakeliggenhet som vi har lagt for dagen i dette spørsmålet, kan vi finne den *første årsak* til fagbevegelsens passive stilling i frihetskampen hittil. Denne årsak er først og fremst av ideologisk art og kan føres tilbake direkte til oss som sitter i *ledelsen* for den *politiske* arbeiderbevegelsen. *Erfaringen* viser klart og utvetydig at vår politiske *bevissthet* eller *kunnskap* har vært for svakt utviklet i forhold til eller sammenlignet med de store og uavviselige behov og krav som den nye historiske situasjon har framkalt under krigen. Vi som sitter i den politiske ledelse for arbeiderbevegelsen, har med andre ord ikke evnet eller maktet å tilfredsstille de brennende politiske og organisatoriske behov og krav som er oppstått hos arbeiderklassen. Disse behov og krav er oppstått under helt nye historiske betingelser, hvor vi har stått ansikt til ansikt med det tyske imperialistiske borgerskapets vel organiserte statsorganisasjon, Gestapo, hvis ledende politiske prinsipp er list, terror, vold og mord. På denne måten er det oppstått et misforhold mellom den politiske og organisatoriske ledelse av arbeiderbevegelsen, av arbeiderklassen og de behov og krav som latent kommer til uttrykk mer eller mindre voldsomt i arbeiderbevegelsen, i arbeiderklassen. Kjennetegnet på dette misforholdet kommer bl.a. til uttrykk deri at visse lag av arbeiderklassen, ja til og med visse lag i den organiserte arbeiderbevegelsen er blitt gående uvirksom, er blitt gående passiv uten konkrete oppgaver i en situasjon, hvor behovet og kravet om å bli organisert til arbeid og ført inn i kampen på et eller annet frontavsnitt, er mer brennende enn noensinne i folkenes politiske verdenhistorie. Å erkjenne at dette misforhold er til stede, å erkjenne kilden til dette misforholdet, å erkjenne årsaken til dette misforholdet, å erkjenne denne tilbakeliggenhet i den politiske og organisatoriske *ledelse* av arbeiderbevegelsen, av arbeiderklassen, å erkjenne vår mangel på tilstrekkelig politisk *bevissthet* og *kunnskap* og gjøre alvorlige og oppriktige forsøk på å overvinne den, er for øyeblikket det mest brennende krav innen den *politiske* arbeiderbevegelsen i Norge.

Etter vår oppfatning må den *første årsak* til fagbevegelsens passive stilling i frihetskampen hittil forklares i den mangel på tilstrekkelig politisk *bevissthet* og *kunnskap* som er kommet til uttrykk under krigen i selve den politiske *ledelse* av arbeiderbevegelsen, av arbeiderklassen i Norge.

PATRIOTER!

Slutt lag i grupper på 3 mann, skaff dere handvåpen, og slutt dere til den organiserte utryddelseskrig mot Gestapo! Skyt ned angiverne hvor de treffes!

«Utgis av sentralkomiteen for Det kommunistiske parti.»